

Twée dagen in Samaria

Uit: An Exposition of the Gospel of John , Arno C. Gaebelein (1865-1945)¹
Loizeaux Brothers, Neptune, New Jersey USA

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977. Voorwoord door M.V. Update 26-8-2014 (voetnoot 2)

Voorwoord

De Heer verliet Jeruzalem en Judéa en ging naar Galiléa. Op weg daarheen moest Hij door Samaria gaan en verbleef aldaar **twée dagen** (Joh 4:40). Na die twee dagen ging Hij heen naar Galiléa, en kwam in Kana (Joh 4:43, 46; Hosea 6:2). Hij kwam op de **derde** dag (Hosea 6:2) terug in zijn eigen land.

Deze geschiedenis van Jezus' wandel van Jeruzalem en Juda naar Galilea is profetisch voor 1. de verwerping van Jeruzalem en Juda, 2. het tijdperk van de Gemeente, 3. het herstel van Israël.

Johannes 4:1-6

1 Toen dan de Heere verstond, dat de Farizeeën gehoord hadden, dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes; 2 (Hoewel Jezus zelf niet doopte, maar Zijn discipelen), 3 Zo verliet Hij Judéa, en ging weer heen naar Galiléa. 4 En Hij moest door Samaria gaan. 5 Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar, nabij het stuk land, dat Jakob zijn zoon Jozef gaf. 6 En aldaar was de bron van Jakob. Jezus dan, vermoeid zijnde van de reis, zat also neer naast de bron. Het was omtrent de zesde ure.

De Heer verliet Jeruzalem en Judéa en ging naar Galiléa. Op weg daarheen moest Hij door Samaria gaan. De Heer, in zijn alwetendheid, kende de vrouw die Hij zou opzoeken en redden.

In het evangelie van Mattheüs lezen we dat de Heer, als Hij de twaalf discipelen uitzendt, zegt: "Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden, en hun bevel gegeven, zeggende: Gij zult niet heengaan op de weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in [enige] stad van de Samaritanen. Maar gaat veel meer heen tot de verloren schapen van het huis Israëls" (10:5-6). De boodschap die zij moesten brengen was: "Het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen". Dat is het koninkrijk dat aan Israël beloofd was. Zij werden uitgezonden om dat koninkrijk aan te kondigen; zij waren de boodschappers van de koning, de Zoon van David. Het was een Joodse aangelegenheid; het vond plaats voordat Johannes in de gevangenis was gezet.

Maar nu was de dienst van Johannes geëindigd; hij zat in de gevangenis. We zien hem niet meer optreden in dit evangelie. Nog twee keer wordt hij genoemd (5:33; 10:41). De Heer ging niet met zijn discipelen door Samaria om aan te kondigen dat het koninkrijk nabij gekomen was, maar hij ging daarheen ter wille van die vrouw aan wie Hij nog grotere dingen zou openbaren dan aan de leraar van Israël, Nicodémus.

Waarom ging de Heer uit Judéa weg? Hij wist dat de Farizeeën verontrust waren door het feit dat Hij meer discipelen, meer aanhang kreeg dan Johannes. Ongetwijfeld kenden zij het getuigenis dat Johannes over de Heer had gegeven en wisten zij wat er in de tempel gebeurd was. Zonder twijfel waren zij nu al in het geheim bezig met plannen om een eind aan zijn werk te maken.

Dit alles wist de Heer. Daarom verliet Hij Judéa en bracht twee dagen door in Samaria, om daarna door te gaan naar Galiléa teneinde daar in genade zijn macht te laten zien en een tweede teken te doen.

Voor we verder gaan willen we er nog op wijzen dat dit gedeelte ook een symbolische betekenis heeft. Het verlaten van Judéa en Jeruzalem ziet op de toekomstige terzijdestelling van Jeruzalem, dat Hem verworpen heeft. Dat de Heer gedurende twee dagen in Samaria bleef en daar de bood-

¹ Nederlandse uitgave: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd", aantekeningen bij het Evangelie naar Johannes, Arno C. Gaebelein. ISBN 90 6353 101 X. Bijzonder aan te bevelen!

schap van heil bracht aan mensen die “buiten” waren, ziet op de tijd na de verwerping van Jeruzalem; dan zou de boodschap van genade gebracht worden aan de heidenen. Dan komt de derde dag wanneer de Heer Galiléa bereikt, daar ontvangen wordt en de zoon van de hoveling geneest. Dit ziet op het herstel van Israël (vergelijk dit met Hosea 6:1-3).

De Heer moest door Samaria gaan, want dit was de enige rechtstreekse weg om Galiléa te bereiken. De inwoners van Galiléa moesten door Samaria gaan als ze naar Jeruzalem wilden om daar de feesten bij te wonen. Maar Joden die nauwgezet leefden gingen door het Overjordaanse, door Peréa, om niet verontreinigd te worden door contact met Samaritanen. De Joden haatten en verachtten de Samaritanen omdat zij een gemengd ras waren met een half-Joodse, half-heidense godsdienst (2 Kon. 17:24-41).

Maar de Heer wist waarom Hij door Samaria moest gaan. Terwijl het in het vorige hoofdstuk Nicodémus was die *Hem* zocht, is het hier de Heer die *deze vrouw* zoekt.

“Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar” (vers 5). Hoogstwaarschijnlijk is Sichar identiek aan Sichem, een historische plaats dus. De Heer verscheen aan Abraham bij Sichem (Gen. 12:7). Jakob heeft bij Sichem gewoond (Gen. 33:18). Bij die plaats waren de broers van Jozef met hun kudden (Gen. 37:12). Het was één van de vrijsteden (Jozua 20:7). Jozua riep alle stammen samen in Sichem (Jozua 24:1). Het gebeente van Jozef is begraven in Sichem evenals zijn vaders (Jozua 24:32; Hand. 7:16). Sichem is nauw verbonden met de opstand van de tien stammen (1 Kon. 12:1, 25).

Daar bij de bron van Jakob, op de stenen rand van de put, zien we Hem zitten, vermoeid van de reis. Deze vermoeide, dorstige en hongerige reiziger is de Heer der heerlijkheid, in de gedaante van een mens. “Zo” (SV: “alzo”) zat Hij bij de bron. Chrysostomus zei: “Wat betekent ‘zo’? Niet op een troon, niet op een kussen, maar gewoonweg op de grond”. Dit is een prachtig bewijs van zijn verne-dering; Hij heeft een menselijk lichaam aangenomen. Als wij vermoeid zijn, laten we dan aan Hem denken en bedenken dat Hij met ons mee kan lijden (Hebr. 4:15).

Daar zat Hij en wachtte geduldig tot de vrouw zou komen; zij kende Hem niet, maar Hij kende haar wel.

Johannes 4:39-42

39 En velen van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem, om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft mij gezegd alles, wat ik gedaan heb. 40 Toen dan de Samaritanen tot Hem gekomen waren, baden zij Hem, dat Hij bij hen bleef; en Hij bleef aldaar **twee dagen**. 41 En er geloofden er veel meer om Zijn woord; 42 En zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer om uw zeggen; want wijzelf hebben [Hem] gehoord, en weten, dat Deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld.

Wat prachtig is dit! Het eenvoudige getuigenis van de vrouw, haar “komt en ziet”, de weinige woorden die ze sprak, heeft geweldige resultaten: veel Samaritanen uit de stad geloofden in Hem! Zij was iemand geworden die zielen wint voor de Heer. Dat behoort iedere christen te doen. Hoe eenvoudiger, ernstiger en bescheidener ons getuigenis over de Heer Jezus is, des te beter kan de Geest van God werken. Elke oprechte gelovige kan gebruikt worden, net als deze Samaritaanse vrouw, om anderen tot de Heer te brengen.

Toen de Samaritanen kwamen, Hem zagen en zijn woorden hoorden, vroegen zij Hem bij hen te blijven, en Hij bleef daar twee dagen. Zij waren niet zoals de Gadarénen die Hem vroegen weg te gaan (Luk. 8:37). Er geloofden er veel meer om zijn woord. De woorden van de Heer hadden meer kracht dan het getuigenis van de vrouw; toen zij Hem gehoord hadden, wisten zij dat Hij “waarlijk de Heiland van de wereld is”.

Voor we dit gedeelte afsluiten nog iets over de zinnebeeldige betekenis ervan. Toen de Heer naar Samaria ging, verliet Hij Jeruzalem, symbolisch gezien het Joodse systeem. In Samaria is de Heer bij wijze van spreken in het gebied van de volken. De waarheid die de Heer bekend maakt aan de Samaritaanse vrouw is bij uitstek een christelijke waarheid. De volheid van genade, als resultaat van het volbrachte werk van Christus aan het kruis; de komst en de gave van de Heilige Geest, inwonderend in de gelovige; de ware aanbidding, en de Vader die zulke aanbidder zoekt; het getuigenis van de vrouw; de vele Samaritanen die in Hem geloofden als de Heiland; dit alles zijn kenmerkende zegeningen van onze tijd, zegeningen die samengaan met de prediking van het evangelie aan de heidenen. Dat de Heer twee dagen in Samaria bleef, heeft ook een symbolische betekenis. Het is een voorafschaduwning van de tijd wanneer de genade van God geopenbaard wordt aan de heidenen, de tijd dat Jeruzalem terzijde is gesteld. Hosea spreekt over dezelfde tijdsperiode. In hoofdstuk 6 vinden we een profetische beschrijving van de bekering van een deel van Israël in de toekomst. Dan zullen de Israëlieten zeggen:

“Komt en laat ons wederkeren tot de HEERE, want Hij heeft verscheurd, en Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, en Hij zal ons verbinden. Hij zal ons **na twee dagen** levend maken; **op de derden dag** zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven” (Hosea 6:1-2).

De derde dag is de dag van het komend herstel van Israël. De Heer die zij nu verwerpen zal dan de Messias-Koning zijn, zoals de profeten hebben aangekondigd. Die dag, de dag van het komende koninkrijk, zal duizend jaar duren; het is het duizendjarig rijk. De twee voorafgaande dagen waarin Israël dood is, geestelijk en ook als natie, zijn niet twee letterlijke dagen; het zijn profetische dagen. God telt de dagen anders dan wij: “één dag bij de Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als één dag” (2 Petrus 3:8)². Hiermee willen we niet beweren dat deze bedeling precies tweeduizend jaar zal duren. Het is niet met zekerheid vast te stellen hoe lang de tijd van de gemeente precies zal duren.

We willen de aandacht nog vestigen op een ander feit. De Heer deed geen wonderen onder de Samaritanen. Geen enkele zieke werd tot Hem gebracht om genezen te worden; de Samaritaanse vrouw en de andere Samaritanen **geloofden zonder een enkel wonder** of een andere openbaring van zijn Goddelijke macht gezien te hebben.

Het was anders toen de Heer zijn discipelen uitzond om het evangelie van het koninkrijk te brengen aan de verloren schapen van het huis Israëls. Toen zei de Heer tegen hen: “Gij zult niet heengaan op de weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in [enige] stad van de Samaritanen ... Geneest de zieken; reinigt de melaatsen; wekt de doden op; werpt de duivelen uit” (Mattheüs 10:5-8).

En waarom gaf de Heer aan de discipelen macht om wonderen te verrichten? Omdat zij de aankondigers waren van het koninkrijk dat de Koning aan Israël zou aanbieden, en dat aanbod ging samen met de uitwendige tekenen en wonderen, die beloofd zijn in verbinding met het koninkrijk.

Maar in Samaria deed de Heer geen enkel wonder, in overeenstemming met het karakter van déze eeuw. **Dit is de tijd van geloof en niet de eeuw van wonderen.** Misschien kan dat een hulp zijn voor mensen die misleid zijn door een valse leer, die denken dat er nu weer wonderen en genezingen zijn, en dat bepaalde gaven zoals het spreken in tongen gepaard moeten gaan met de prediking van het evangelie van genade.

Johannes 4:43-45

43 En na de twee dagen ging Hij van daar en ging heen naar Galiléa; 44 Want Jezus heeft Zelf getuigd, dat een profeet in zijn eigen vaderland geen eer heeft. 45 Toen Hij dan in Galiléa kwam, ontvingen Hem de Galileeërs, gezien hebbende al de dingen, die Hij te Jeruzalem op het feest gedaan had; want ook zij waren tot het feest gegaan.

Na die twee dagen ging de Heer naar Galiléa, naar Kana, waar Hij het water tot wijn had gemaakt. Hij kwam terug in zijn eigen land en de Galileeërs ontvingen Hem. Zo zal de Heer in de toekomst eens terugkomen in zijn eigen land en het gelovige overblijfsel zal Hem welkom heten, zij zullen Hem ontvangen.

Dat Kana weer genoemd wordt, waar Hij het water tot wijn had gemaakt, duidt op die toekomstige dagen van vreugde en heerlijkheid.

Johannes 4:46-54

46 Hij kwam dan opnieuw in Kana in Galiléa, waar Hij het water tot wijn had gemaakt. En er was een hoveling in Kapernaüm, wiens zoon ziek was. 47 Toen deze hoorde dat Jezus uit Judea in Galiléa was gekomen, ging hij naar Hem toe en vroeg of Hij wilde afdalen en zijn zoon gezond maken, want die lag op sterven. 48 Jezus dan zei tot hem: Als u geen tekenen en wonderen ziet, zult u geenszins geloven. 49 De hoveling zei tot Hem: Heer, kom af voordat mijn jongen sterft. 50 Jezus zei tot hem: Ga heen, uw zoon leeft. De man geloofde het woord dat Jezus tot hem zei en ging weg. 51 En reeds terwijl hij afdaalde, kwamen zijn slaven hem tegemoet en zeiden hem dat zijn kind leefde. 52 Hij vroeg hun dan naar het uur waarop hij beter was geworden; zij dan zeiden tot hem: Gisteren op het zevende uur verliet de koorts hem. 53 De vader nu wist dat het op dat uur was, dat Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft. En hij geloofde, hij en zijn hele huis. 54 - Dit tweede teken nu heeft Jezus weer gedaan, toen Hij uit Judea in Galiléa was gekomen.

² En ook “Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren, wanneer die voorbijgegaan is” (Psalm 90:4).

De hoveling die hier genoemd wordt was waarschijnlijk verbonden aan het prachtige hof van Herodes. Deze hoveling is niet dezelfde persoon als die uit Mattheüs 8:5. Daar wordt een knecht genezen, hier een zoon. Het wonder dat Johannes in dit gedeelte vermeldt, vinden we niet in de andere evangeliën. De hoveling had gehoord dat Jezus gekomen was, en hij ging tot Hem en vroeg of Hij wilde afkomen en zijn zoon gezond maken, want deze lag op sterven.

De woorden die de Heer eerst tegen hem spreekt: “Als gij geen tekenen en wonderen ziet, zult gij geenszins geloven”, geven de tegenstelling aan tussen het eenvoudige geloof van de Samaritanen en het ongeloof van de inwoners van Galiléa en Judéa, die alleen wilden geloven als zij tekenen en wonderen zagen.

Maar de hoveling krijgt een antwoord op zijn vraag. Zijn zoon wordt genezen door de macht van God. Precies op hetzelfde moment dat de Zoon van God sprak: “Uw Zoon leeft”, verliet de dodelijke koorts hem.

Uit vers 52 lijkt te volgen dat de vader pas de volgende dag naar huis ging. Als we even aannemen dat dit juist is, hoe kon deze vader die eerst zo bezorgd was geweest om zijn zoon, dan nu rustig in Kana blijven? Het moet wel zijn geloof geweest zijn in de macht van het woord van de Heer en Zijn liefde tot de Heer. Niets anders kon de vader zo lang verwijderd houden van het ziekbed van zijn zoon.

De ervaring van miljoenen gelovigen bewijst dat dit mogelijk is. De zekerheid van een gelovige berust alleen op het Woord van God. We zijn gered door het geloof in Christus, volgens het Woord van God en we hebben rust en zekerheid door te geloven wat het Woord zegt over het volbrachte werk van Christus.

Dit tweede teken dat de Heer deed is een beeld van de genezing en het herstel van Israël, op de derde dag wanneer Hij hen zal oprichten, wanneer zij zullen leven voor zijn aangezicht en zijn eer zullen verkondigen.

Hosea 6:1-2

1 Komt en laat ons wederkeren tot den HEERE, want Hij heeft verscheurd, en Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, en Hij zal ons verbinden. 2 Hij zal ons **na twee dagen** levend maken; **op de derde dag** zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven.

Lees ook:

“Komt de Heer Jezus terug na 2 profetische ‘dagen’?”:

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/2000jaar.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm